

Ålands flora

En andra upplaga av den utmärkta *Ålands flora* har redan kommit ut. Varför inte göra slag i saken? En Ålandstur till våren har aldrig varit mer lämplig.

BENGT JONSELL

Alands flora som utkom 2008 och anmäldes utförligt av undertecknad i denna tidskrift i häfte nr 2/2009 blev också försäljningsmässigt en succé. Redan 2010 utgavs en andra upplaga. Den är något utökad och reviderad, men faller främst i ögonen genom omslaget som nu visar en praktfull bild av Adam och Eva, en vacker allusion på de båda författarna. Också i övrigt är det bilder som svarar för den mest påtagliga förändringen. Många foton har bytts ut och för många arter har bilder tillkommit, också av mera sällan illustrerade. Nämnas kan utmärkta foton av svåravbildade objekt som den minskande klapperstarren och den tilltagande storvenen. En annan sällan avbildad och sällan blommande art är sumpbläddran på sin enda åländska lokal. Många bilder, också nya, visar åländska miljöer, såsom en av Kastelholms slottsruin som visar hur rika bestånd av ryssgubbe brett ut sig.

Förutom författarna själva står ålänningarna Rolf Carlsson och Håkan Skogsjö för de fotografiska prestationerna. En välkommen nyhet är att fotonhänvisningar införts vid artbeskrivningarna.

Några tiotal nya arter har tillkommit, inga nyfynd av inhemska arter utan mest tillfälliga inkomlingar och trädgårdsflyktingar. Parkträd och planterade buskar får generöst utrymme i denna flora. Utbredningskartorna, som visar förekomst per socken, har i många fall reviderats med såväl positiva som negativa resultat. Ett nyfynd i Jomala av åkerbär, betraktad som utgången och inte sedd efter 1950 hör till de anmärkningsvärda. Remarkabelt är också hur orkidéer som Sankt Pers nycklar och johannesnycklar ökat de senaste

åren på sina sydåländska lokaler.

En art som svenskar ute tidigt på säsongen borde spana efter på Åland är hälle-

bräckan. Den samlades av en pålitlig person i Finström 1883 men är inte återsedd. Den växer ju mitt över Ålands hav så nära som på Singö i Roslagen.

I de allmänna kapitlen har landhöjningen, så central i det åländska landskapet, blivit utförligare belyst och klimatavsnittet har aktualiserats med statistik även från perioden 2000–2009, vilket visat att detta årtionde varit det varmaste hittills på Åland. Om jag får göra en liten randanmärkning är det att vår framstående botanist Olof Swartz, inte heller blir omnämnd i den nya upplagan. Han skrev så entusiastiskt till Thunberg om Åland vid sitt besök 1781 efter att där ha gjort fina upptäckter.

Så vitt jag vet är detta den första finländska provinsfloran, fränsett den över Enare lappmark som utges häftesvis. Det är glädjande för oss nära grannar att med en så förnämlig flora i bagaget kunna studera Ålands växtvärld, som många av oss nog hittills försummat. **SBT.**

Ålands flora, andra upplagan

Carl-Adam & Eeva Hægström 2010. Skogsjö Media, Mariehamn. 528 sidor. ISBN 978-952-92-7850-3.

Kan beställas från Skogsjö Media, Pensionatsvägen 7, AX-221 00, Mariehamn, Finland (e-post: hskogsjo@aland.net). Pris € 65 + frakt.